

ob meji Karakol in Kalava. A Turki so jih z velikimi izgubami nazaj spodili. Pri trdnjavi Uraca, katero so Črnogorci v veliki množini napadli, traja boj naprej. Turška posadka je dobila povelje, da se brani do zadnjega moža.

Popolno zaupanje
pridobile so si

MAGGI
kocke
(gotova goveja juha).

po 5 vinarjev
pri vseh gospodinjah.

ime MAGGI jamči za
takošnjo pripravo
in izvrstno kakovost.

Cenjeni somišljeniki!

V kratkem času izšel bode zopet tako splošno priljubljeni

„Štajerčevi“ kmetijski koledar za leto 1913.

To je edino v slovenskem jeziku pisani koledar, ki se ne izdaja iz teh ali onih osebnih, sebičnih vzrokov, temveč ima namen, podati odjemalcem vse tekom leta potrebne seznamke, gospodarske nauke, važna določila, obenem pa tudi krasne slike, zabavne in izobraževalne spise.

Cena koledarja, ki bode zopet tako lep in velik kakor lansko leto (namreč 134 strani) znaša 60 vinarjev brez poštne. Za poštino je dodati 10 vinarjev. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastonj.

Prosimo cenjene somišljenike, naj tudi letos z vso vneto ta izborni ljudski koledar razširjajo. Ker imamo že jako veliko naročil, treba je, da se vsakdo čim hitreje naroči. Najbolje je, ako doda naročilu svoto v poštinih znamkah ali pa da se jih več naročnikov skupaj zbere, ki potem na en naslov naročijo. Za naročilo je porabiti najboljše sledeči formular, ki ga je pravilno in natanko izpolniti, potem izrezati, v kuvert dati, na upravo „Štajerca“ nasloviti in (ako se znamke ne pošlje odprto, na kuverti 3 vin. znamka; ako se pa znamke pošlje, potem zaprto z 10 vin. marko) odposlati. Vsa naročila je vpslati izključno na upravo „Štajerca“ v Ptuj.

Formular:

Tukaj odrezati.

Naročim.....kšov kmetijskega koledarja za l. 1913 po 60 vin. in prosim, da se mi doda.....zastonj (za vsaki 10 naročenih 1 zastonj).

Ime.....

Stan.....

Stanovališče.....

Pošta.....

Denar pošljim obenem v znamkah. Denar pošljim z pošto nakaznico. Pošlje naj se mi po povzetju. (Kar ne zadene, naj se prečrta!)

Odrezati.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporočila izvozna hiša 140
Prokop Skorkovsky in sin v Humpolcu na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

Dopisi.

Sv. Lovrenc pri Mariboru. (Odprto pismo)

Župniku Fr. Horvathu v Sv. Lovrencu nad Mariborom. — Nekdo, ki je preveč strahopeten, da bi svoje ime povedal, objavil je v prvaško-klerikalnem listu „Straža“ članek. Prinašam Vam ta članek na znanje, ker menim, da Vi kot poštenjak ne samo s tem člankom nimate ničesar opraviti, v katerem se na tako prostaški način tožari in po državnem pravdniku kriči — kaj ne, gospod župnik, tudi Vam se zdi prostaško, ako se koga na tako nizki zahrbtni način sumniči? — temveč tudi da Vi list, ki objavlja take zahrbtne napade, ne rabite kot trobilo in sploh ne čitate. Čujte tedaj, na kako fini način se v taboru Vaše stranke boj pelje. „Straža“ št. 108 z dne 18. septembra 1912 piše: (sledí tozadevni članek, ki je poln laži in vohunskih izmišljotin proti posameznim poštenim možem). — Kaj ne, gospod župnik, ta članek zmagel je pač le nizkotni strahopetec spisati? Ali bi mi mogli morda Vi povedati, kdo je bil to? In zdaj si bodem jaz dovolil, staviti javno vprašanje na državnega pravdnika: „Ali je dovoljeno v cerkvi prižnico v politične namene zlorabljati? Ali je dovoljeno, stariše pred „brezverskim“ listom svari? Saj ste te besede rabili pri jutranji božji službi dne 22. septembra 1912 v farni cerkvi v sv. Lovrencu nad Mariborom. Gospod župnik, ali veste, kaj je to? To je zloraba prižnice v politične namene! Tako, in zdaj greste lahko tja ter me tožite zaradi očitjanja obrekovanja. Jaz bodem svoje besede zastopal, jaz nisem strahopetni denuncijant kakor drugi, kateri se na Vaši strani borijo! — Dunaj, dne 1. oktobra 1912. — Hans Rolf Ambroschitz.

Frauheim. Slavni g. urednik! Ker je nek prijatelj „Štajerca“ nekoliko okrtal našega dušnega pastirja Muršiča, je ta črni gospod tako razburjen, da mu niti tak človek nesme pred oči, o katerem ve da čita „Štajerca“ ali da je celo na njega naročen. Za danes vam hočemo, dragi bralci, zopet nekaj o tem deviškostem župniku povedati. Pred kratkim srečal je ta maziljenec božji ženo lončarskega mojstra iz Frama. Žena ga je lepo krščansko pozdravila z „hvaljen bodi Jezus Kristus!“ In kaj je bilo? S temi besedami mu je njegove grešne kosti tako pretresla, da je ves razburjen v sveti nje-govi jezi zakričal ter rekel: „Pustite me pri miru!“ Vprašamo, ali je to kak odgovor za katoliškega duhovnika? Ali kaže tak duhovnik ljubezen do svojega bližnjega? Ali se nič ne sramujete, g. župnik? Še od kakega potepuha bi človek ne pričakoval takega odgovora. Pa kaj bi se jezili! Pop je pop, ga obrne gor ali dol; in vsak šolarček ve o Muršiču, o njegovi politiki in obnašanju veliko povedati. Dragi bralci! Kar se sedanjí čas pri nas opazuje, je res žalostno. Mnogo naših pobožnih faranov obiskuje sosedne cerkve, ker ne marajo poslušati svojega pastirja in najbolj pobožne „Marijine device“ in še celo stare „tretjenerednice“ se sramujejo tega političnega rogovileža, ker niti nekatere več k njemu k spovedi iti nečejo. Vprašamo danes župnika Muršiča, kdo je kriv, da vera peša? In kdo je kriv, da se ljudstvo izneveri? Ali ne morda tak politikajoč duhovnik kakor ste ravno Vi, g. Muršič?! Povemo Vam za danes: Kar bode te sejali na dobra tla, bode te obilo želi, ako bode te pa hudobno še vedno sovražstvo do „Štajercijancev“ razširjali, pa bode te mnogokrat v „Štajercu“ od župnika Muršiča brali. Pazite torej, g. župnik, in ne hodite na solnce, ker imate preveč masla na glavi.

Sv. Križ na Murskem polju. Zadnji „Gospodar“ ima v nekem članku muhe in kravje pastirje v jednem žaklju in trdi, da potrebujejo duhovniki zbirco tudi za to, da morejo vzdrževati to in ono. — Prav radi verjamemo! — Od dela požrešni trebuhu ne postanejo debeli. Za te votline je treba mnogo tikvi. — Naš župnik živa tudi druge jedi in Lizika mora biti izborna kuharica, ker se vozari pater Postružnik od Malenedelje skoraj dan za dnevom k njej oziroma do nje. — Najbrž ga žene tja glad ali sladki spomini. No, zaljubljen duhovnik ne sme biti in tudi grešiti ne more sam — pač pa mu je dovoljeno jesti in piti, če najde gostoljubne ljudi, ali celo rajske — deviške farške kuharice,

ki imajo v vseh rečeh že prakse dovolj. In njima želimo le dober tek in nikoli zaspane. Saj se za take masne reči in mokre glave ne bomo brigali, pač pa povprašujejo že pastirji zvedave vrabce — kaj neki dela pater Postružnik v farovžu, ali dela zaseko, ali špiči raglice, ker je vendar nastavljen kot kaplan pri Malenedelji, kjer pa nima obstanka. — Gospod župnik, povejte nam kako, opravilo si mu odkazali, da zahaja tako redno in toliko k vami? Saj so vaše ovčice dobro dresirane, pasite jih sami in naj vam pomaga le vaš kaplan; pater Postružnik ima kot malonedeljski kaplan dela dovolj, ker bolega njegov župnik — Gospodine Weixl, vi ste tudi brez materne precej duhovita oseba — odgovorite nam in cer še pred drugim vprašanjem!!!

Sv. Janž na Dravskem polju. V našem uradništvu se je oglašil zaupen mož, ki nam je nekaj zanimivega pripovedoval od tega kraja. Postaja baje vedno bolj nazadnjaški in črni. Objavimo pa radi pomanjkanje prostora le to: Ko se bode v kratkem času vršil tukaj krajni komisijki ogled za nameravano zgradbo vodosilne naprave na Dravi med Mariborom in Ptujem, je naš kaplan, ki ima pristne kranjske manire, začel kmetom prerokovati, da se bližajo za njih hudi časi radi zgradbe kanala skozi obično Selnjanž. Ko se je ga pa nekje podučilo, da napada prerokuje, pa je dal pretečeno nedeljo oznaniti: „Kmetje, pridite popoldan v bralno sobo, da bomo posvetovali radi kanala.“ A posvetovali se pač niti ni. Kaplan je čital navzočim, pa čitati ni znal gladko, kar mu je neki gospod napisal, oziroma narekoval (Brenčičeva metoda. Opom. uredn.) Rekel je, da se boji, da bi ljudje preveč pomeni odstopili svoja zemljišča. O domišljavost, naš kmet že ve, koliko je vredna njegova zemlja. Najbolj se boji kaplan, kakor vedno naglašal, za Dobnikovega Jakeca, Šolara in Fureka; kajti tam skozi dvorišče se namrava kopati kanal. S tem preti kaplanu nevrednost, da bi posestniki (glavni klerikalni steklo) odšli na drugo selo in naš dobro rejeni kaplan bi imel potem predaleč na dobre južine. Kar je dobrohotni gospod povedal, oziroma prebral, je v pretežni večini kmetom že znano; zato so ga poslušali večinoma takšni, ki niso pri tej nameravani zgradbi nič interesirani. Značilno pri vsem tem je to, da je govornik porabil to priliko za politično hujskanje proti narodnosti. Sam pa nekaj, ker je imel nemški napisano, ni znal povedati po slovenski sicer je pa vse eno, ker ta gospod hoče vedno s svojo govorico kazati, da je kranjski sin, zato ga poslušalci premnogokrat slabo ali napadno razumejo, kar je v čestih slučajih v korist govorniku in poslušalcem. Ponujal se je tudi za mešetarja pri teh komisijah in strašil ljudi, da ne bodo imeli takšnih mož zraven, kakor je on, da bo slabo zanje. Potem se ni čuditi, da so dobili ti poslušalci slabo mnenje o komisiji. Kdor se zanima za to, naj vpraša posestnika Šolara v Zlatoličah. „Podučljiv govornik“, kakor se je kaplan sam nazival, je obljubil, da prid v kratkem v tej zadevi sem poslanec M. Brenčič in z nekim inženersko izučnim dokumentom Leskovarjem. — Kaplanu Kramerskiču, ki mu je res toliko pri srcu korist kmetov, sledi opomin: Naj ne pozabi pisati Brenčiču in tak tovarišu Ozmecu, da gotovo prideta v kratkem semkaj, pa dol k Dravi, ne samo v farovž, da bosta videla žalostne učinke Drave, kjer se regulacije ustavilo; pa kaplan sam si tudi naj ogleda in preračuni, koliko skrbi imajo občan radi politično hujskajočih poslancev in njihov bantov — kaplanov. Kmetje, le idite na sled, kadar bo vas kaplan zopet povabil in zahteval predvsem, da poslanci poskrbe, da se vam regulira Dravo! Vprašajte tedaj oko v oko poslance, kaj so storili koristnega za vaše sosese! Hujskajočemu kaplanu pa: Naj potpi, ker dave ne moremo spraviti v javnost onih mastnih — Pa pridemo — „Geduld bringt Rosen.“

Iz Prevorja. Ko je g. župnik Skerbs v lanskem letu pobral pšenično birnjo po far, se je skupno iz prižnice zahvalil, rekoč: „Zahvalim se vam, ljubi farani, za pšenično birnjo, ki se mi jo dali. Pa posebej se še zahvalim vašim bolj tistim, ki so mi več dali!“ — To je bilo toraj ločena hvala v sramoto onim, ki mu ni vso pšenico vsipali v žakelj, ako so jo bolj

do pridelali. Vendar se pa letos ni izognil, ki so mu pri lanskim birnjam nazadovale. A petelinčke še do danes ni izrekel nobene, ki so jih pri lanskim birnjam župnikovi noč svojeglavno lovili in stisicali v poseben žanar, meneč, da če kmet pšenico da, naj še petelinčke sam ne je. Saj se v farovžu poleg pšenice tudi petelinčki dajo pohrustati. Ko pa je božji previdnost prišla sila, da je bilo treba župnika pri hiši, moralo se ga je daleč pri bližnji župniji naprositi, ker so domačega njegovi nepotrebnosti opravi. Bog ve kam zapeljali. Več faranov.

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 40

Novice.

Kmetijski poduk v nemški armadi se prav rano nadaljuje. V splošnem se je tega poduka nekaj tisoč podčastnikov in vojakov udeležilo. Podučevali so večinoma kmetijski učitelji, živinoravniki in praktični gospodarji. Vsa poročila pravi, da so uspehi tega poduka lepi. Kakor smo, se pričinja te kmetijske tečaje tudi v naši avstrijski armadi vpeljavati in tudi tukaj s lepimi uspehi.

164 gnezdov pod eno streho. Posestnik Zahn v mestu Saatz ima tudi 26 metrov dolgo gorsko poslopje. Pod streho tega poslopja nastanilo so si lastavice 164 gnezdov.

Vulkan. Na Sicilskem pričela je zopet vulkanska gora Stromboli ogenj bluvati. Vas San Lorenzo je popolnoma s pepelom in kamenji pokrita. Na nekaterih krajih bil je pepel do 2 metra visoko nanešen. Iz sedem gorskih špranj prihaja žveplena para. Prebivalci so se pravosno rešili.

Kmetjska usoda. V Hofkirchenu se je ustrelil kmet Kogl. Imel je veliko posestvo, ki ga je delaval s svojo ženo, dvema hčerko in trem hlapci. Zdaj pa sta mu hlapca službo povedala, drugih pa vsled hudega pomanjkanja ni bilo dobiti. Ker je Kogl izprevidel, da se ne bode mogel, svoje veliko posestvo v roke držati, prišel je skrbeti. Skrbi so mu končno zmešale, tako da si je nesrečnež življenje vzel.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Zopet lepa napredna zmaga. Haložanom čast! Najmočnejših občinah v Haložah pričinja protin napredna misel in vsa agitacija nasprotov, vsa zloraba cerkev in prižnig, vsa volilna agitacija ne pomaga nič. Niti „misijoni“ niti „misijonari“, nič ne pomaga. Ena trdnjava drugo pade v napredne roke. Zadnjič smo

poročali o krasni napredni zmagi v Leskovcu, pri kateri so naši kandidati v vseh treh razredih prodrli. Niti protinaravni kompromis med političnim župnikom ter „liberalnim“ nadučiteljem ni pravkom pomagal. In čeprav sta poštejnjak Makar in fajmošter Skamljak skupaj roka v roki korakala, — vrlj Leskovčani se niso nikogar vstrašili. Dokazali so s tem javno, da niso klečepalci in sužnji, marveč prosti kmetje ter davkoplačevalci, ki si hočejo svoje gospodarstvo sami voditi. . . . Danes imamo še o eni ednako vredni in ednakopomembni zmagi poročati. Te dni so se vršile namreč v Zavrtu v Haložah občinske volitve, pri katerih so naši somišljeniki zopet v vseh treh razredih zmagali. Nasprotniki so hudo potrti in si ne vedo več pomagati. Ljudstvo jim ravno obrača hrbet, ker jih je izpoznalo. Haložanski kmetje vedo prav dobro, da je tisti njih najhujši sovražnik, kateri jih hoče nahujskati v brezplodno sovraštvo proti Nemcem. Haložani vedó, da jih veže stotero gospodarsko važnih vezi na nemške sosede; da morajo tedaj v lastnem interesu združeno z Nemci, nikdar pa ne proti Nemcem nastopati. To vedo Haložani in tega se tudi držijo. Sicer pa so te zmage v haložanskih občinah tudi pomembno znamenje, da se je slovensko ljudstvo samo naveličalo prvaške politike. Ljudje čutijo n. p. velikanske škode, ki jih prinaša zločinska obstrukcija v štajerskem deželnem zboru. In s tem volitvam izražajo tako rekoč svojo nezadovoljnost z obstrukcijo, kažejo, da nečajo ničesar opraviti imeti s klerikalnimi škodljivci dežele ter prebivalstva. Ali bodo klerikalni zapeljivci ta znamenja razumeli? . . . Vrlim haložanskim volilem pa čestitamo za lepe uspehe!

O Slomškovih slavnostih smo objavili zadnjič članek klerikalni listi so seveda zavili, kakor mačka, kadar ji stopiš na rep. In na znani jezuitovski način so pričeli zavijati. Pravijo, da je „Štajerc“ napadal rankega škofa Slomškega. Oj ti grdi hinavci! Nam niti v sanjah ne pride na pamet, da bi napadali pokojnika, ki je bil vsekakor vzori mož in duhovnik. Mi smo le v svojih vrsticah rekli, da pokojni škof ni zaslužil, da delajo klerikalci svoje hujskajoče komedije na njegovo ime. Rekli smo, da Slomšek ni imel ničesar s politično gonjo klerikalizma opraviti, da je učil krščansko ljubezen. In rekli smo, da klerikalci nimajo nobene pravice, da štejajo Slomškega med svoje somišljenike, da so te politične hujskarije naravnost zasramovanje spomina tega pomembnega moža. Laž je torej, da smo napadali škofa Slomškega; res je le, da smo malo pobrili tisto politično druhal, ki z najstrupenejšim sovraštvom skače po grobu vbogega pokojnika. . . . Sicer pa naj se klerikalci le potolažijo. Tako, kakor smo mi povedali, misli tisočero ljudi. Celo tiste redke osebe, ki so si v klerikalni stranki obvarovale poštenje, soglašajo z nam in tudi med duhovniki samimi je še nekaj mož, ki nam dajejo prav in ki se z nami vred zgražajo nad klerikalnim divjanjem.

Tudi pobožne starejše ženske se danes že čudijo, da je postala političnim duhovnikom sv. vera le predmet za komedije, za „teatre“. To je že profanacija vere, kar delajo klerikalci. Vsaka zarukana lena mladenka, ki ima že bogve kaj vse na svoji vesti, se šopiri danes v vlogi „Matere Božje“ ali „svetnice“. Ali bodo gostilniške profanacije morda koristili veri? Ali se bode vera v ljudskih srcih poglobila, ako ta ali ona Micka ali Urška po dilah skače in svetnice zasramuje? Gospodje klerikalci, ljudstvo bode na ta način pričelo polagoma misliti, da je za klerikalce vsa verale „komedija“ in le „teater“. In vi, politični duhovniki, bodete krivi tega resničnega pešanja prave vere.

Poslanec Marckhl, ta neumorno delavni ljudski zastopnik, stavil je že svoj čas celo vrsto predlogov glede podpore po umjih prizadetim prebivalcem na Spodnje-Stajerskem. Ker vlada še vedno ni ničesar storila, šel je poslanec Marckhl zopet k ministru za notranje zadeve in je nujno podporo zahteval. Upati je, da bode imel ta njegov korak uspeh.

Vojaški nakupi krme in slame. Piše se nam: 1. C. in kr. vojaško preskrbovalno skladišče v Mariboru, Eisenstrasse št. 16, namerava preskrbiti potom nakupa pod roko od konca februarja 1912 ob trdnih dnevih (sredo in soboto) od 7. ure zjutraj do 11. ure dopoldne brez izjeme samo pri posestnikih in njihovih zadrugah lastnega preskrbovalnega okraja (to je okraj glavarstva Maribor, Lipnica, Radgona, Ljutomer, Ptuj, Konjice, Slov. Gradec, Celje in Brežice) 1450 q rži, 3730 q ovs, 1100 q sena, 1630 q slama za steljo in 300 q slame za postelje. Od tega se bode nakupilo 820 q rži 1500 q ovs in 400 q slame za steljo leta 1912, ostanek pa leta 1913. 2. Ti pridelki morajo biti skladišču primerne kakovosti, katero približno odgovarja srednji kakovosti dobrega in zdravega blaga. 3. V slučaju, da bi preskrbovalno skladišče zahtevalo proizvodnjska spričevala, morajo ista, in sicer od občine potrjena, ponudbeniki prinesiti seboj. 4. Ponudba se lahko izvrši ustmeno ali pismeno. Posamezni posestniki zamorejo ponuditi do 100 q, kmetijske zadruge pa do 300 q. Pismene (z 1 krono kolekovane) ponudbe s krajšim kakor tridnevnim rokom se ne bodo vpoštevale. Ponudbe se morajo glasiti navadno z dostavo v preskrbovalno skladišče, pri primernem znižanju cen tudi „prosto železnične postaje“, „od lastnega skladišča“ (če se isto nahaja v Mariboru). — Ako bi rž ali oves bil prepeljan z vozom k preskrbovalnem skladišču, ali ne bil izrečno skladiščne kakovosti ponuden, se morajo predložiti vzorci, ki obsegajo najmanj 1/2 kg ponudenega blaga. — 5. Plačilo se izvrši na podlagi prostega dogovora takoj po dostavi blaga. — 6. Osnovne cene se bodo vravnale vsak teden in vsakokratna veljavna krajevna cena bode na vratih preskrbovalnega skladišča nabita. Natančnejša ustmena pojasnila se dajo vsakemu interesentu ob delavnikih med uradnimi urami, odgovarja se tudi na pismena vprašanja. Naslov: K. und k. Militär-verpflegsmagazin in Marburg.

V Konjicah so bili za župana g. Ferdinand Klemen, za podžupana g. Robert Lederer, za občinske svetovalce pa gg. dr. Adolf Kadiunig, Jos. Pučnik in H. Zottl, izvoljeni.

Svarilo. Bivši konduktor Franc Weiser iz Dunaja izvršil je v Mariboru razne sleparije in je potem pobegnil. Gotovo bode poskusil tudi kje drugod slepariti.

Smrti padec. V gradu Hofrain pri Žalcu uslužbeni hlapec Anton Kramer padel je čez stopnice šupe. Obležal je z razbitimi udi in umrl čez dve uri.

Nov rudnik. Rudolf grof Coreth pustil je v dolini okoli Sevnice po premogu kopati. Našli su tudi res premog in se bode tam nov rudokop uredil.

V Muri skočila je v Radgoni trgovčeva soproga Mariana Mühr. Nesrečnici se je zmešalo. Mrliča so že dobili.

Samomor. Piše se nam: Ustrelil se je v Mali Žimici pri sv. Barbari niže Maribora prevžitkar in dolgolet; ni lovec I. Pavalec; baje se mu je zmešalo.

Požig. V Wintersbachu pri sv. Lenartu je pričelo goreti v gospodarskem posloppu posestnika Johana Edelta. Ogenj je poslopje popolnoma

Balkanski vladarji.

Z ozirom na napete politične razmere na Balkanu, ki zamorejo vsak kmet do vojske dovesti, prinašamo danes slike vladarjev balkanskih držav, ki so pri celem evropskem sporu udeležene. Naši slikarji vidimo v vrhu turškega sultana Mehmeda V. Okoli njega so podobe vladarjev balkanskih držav, ki so v turški napasti, sicer na levi strani kralja Srbije, spodaj pa grškega kralja Jurja; na desni strani zopet bulgarskega kralja Ferdinanda in spodaj kralja Grčije. V spodnjem vrhu vseh držav je brskone bulgarski kralj prevzel. Pri razpisu in nade, ki se odvijajo ti mali kraljički balkanski, se seveda ne morejo izpolniti, tudi če bi se do nesrečne vojske.

